

Część I Zaborze miejscem „na granicy”.

Źródło foto i news : <https://historia-zabrza.pl/>

Ta pięknie podkolorowana pocztówka podpisana jest w górnym rogu „Zaborze, niemiecki Górny Śląsk. Ulica Następcy Tronu – przejście graniczne”.

To obecna ulica Wolności w Porembie, domy pod numerami 584 i 586. Były to zabudowania niemieckiej komory celnej. Na parterze były biura, na piętrze mieszkania celników.

Polscy celnicy rezydowali w niewielkim budynku po tej samej stronie ulicy kilkadziesiąt metrów dalej, już w Rudzie Śląskiej pod adresem obecnie Zabrzeńska 72.

Wszystkie te budynki stoją do dzisiaj.

Wytyczona w wyniku plebiscytu granica polsko-niemiecka (1922) przebiegała przez Zabrze. Podzieliła nie tylko podwórka, zakłady przemysłowe, czy szkoły, ale także linie tramwajowe.

Na tej pocztówce widzimy graniczny przystanek tramwajowy, gdzie następowała przesiadka z niemieckiego na polski (lub odwrotnie) tramwaj.

Wisząca na słupie trakcyjnym okrągła tarcza z literą T jest przypuszczalnie oznaczeniem polskiego przystanku tramwajowego. Tego symbolu używano jeszcze do niedawna.

Widoczny tam wagon jest jeszcze modelem wąskotorowym, normalnotorowe tramwaje między Zabrzem, a Gliwicami ruszyły dopiero we wrześniu 1928 roku.

„Na granicy” to jedno z ulubionych miejsc spacerów „Industrialnych”.

Część II .Nazwy szkół i ulic w Zaborzu.

Oczywiście tylko tych, które nawiązują do wydarzeń 1919-21.

W naszej dzielnicy **dwie szkoły** spełniają to kryterium.

SP 18 przy ul. Wacława Karczewskiego nosi imię „Powstańców Śląskich”

oraz SP 9/ Gimnazjum 9 przy ul. Olchowej imienia Wojciecha Korfantego (nieistniejąca od IX 2018 r., włączona do SP18).

Możemy stworzyć katalog zaborzańskich ulic i uliczek. Najczęściej będą to nazwiska lokalnych powstańców. Zaczniemy od:

1.Ul. Działaczy Rodła, która biegnie na osiedlu „Zaborze –wieś”.

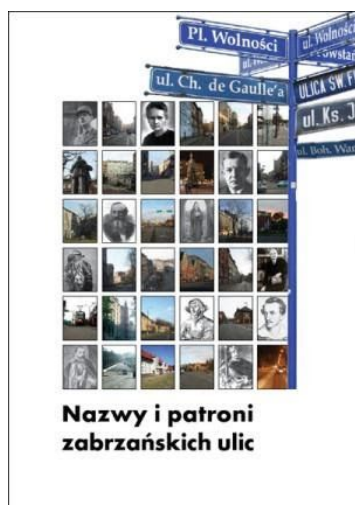
2.

3.

Dalej???

Proszę, przyłącz się do odgruzowywania naszej historii lokalnej i wyszukaj te ulice. Najlepszą pomocą będzie książka pt. „Nazwy i patroni zaborzańskich ulic”, wyd. Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrze im. Jerzego Fusieckiego, Zabrze 2006. Książka dostępna jest w każdej filii biblioteki w Zabrze.

Otwórz mapę Zabrze – Zaborza, wypisz nazwy ulic, których patronami według Ciebie mogliby być powstańcy lub wydarzenia powstańcze. Następnie swoją listę skonfrontuj z katalogiem nazwisk-patronów w książce wyżej wspomnianej.

źródło zdjęcia:

<https://www.biblioteka.zabrze.pl/o-bibliotece/nasze-publicacje/nazwy-i-patroni-zabrzanskich-ulic/>

Satysfakcję i dumę z siebie odczujesz po wykonaniu tej pracy. To zadanie godne Industrialnego Zaborzanina na poziomie. Wędrówki po naszej dzielnicy staną się

zupełnie czymś innymi niż dotychczasowe. Życzę wejścia w tę przygodę szperacza-entuzjasty.